

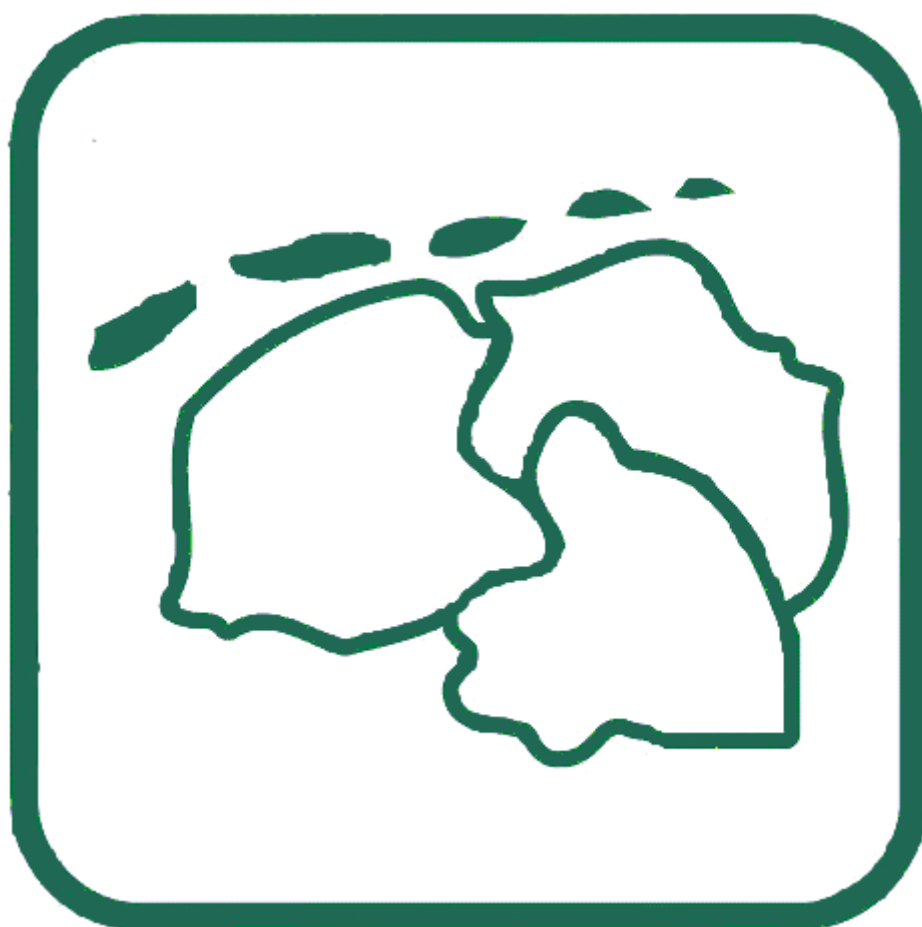
Regionaal beleidsplan

Veiligheid

2019

Noord-Nederland

Versie 1 juni 2018, vastgesteld 13 juli 2018.



Inhoud

1. Beschouwingen	3
2. Regionaal beleidsplan 2019	5
Strategische uitgangspunten.....	5
Prioriteiten	6
Noordelijke vertaling landelijke veiligheidsthema's en actuele ontwikkelingen.....	7
3. Verdeling formatie eenheid Noord-Nederland.....	9
Bijlage 1: verdeling formatie over de hoofdonderdelen.....	9
Bijlage 2: verdeling formatie voor basisteams en districtsrecherche	10
Bijlage 3: Geografische kaart basisteams.....	14

1. Beschouwingen

In de Politiewet is opgenomen dat de burgemeesters en de Hoofdofficier van Justitie in het gebied waarin de regionale eenheid de politietaak uitvoert ten minste eenmaal in de vier jaar het beleidsplan van de regionale eenheid vaststellen¹, het zogenaamde Regionaal Beleidsplan (RBP).

Het huidige RBP Noord-Nederland loopt van 2015-2018, wat zou betekenen dat u een nieuw RBP ontvangt voor de periode 2019 en verder. Verschillende omstandigheden, die hieronder nader worden toegelicht, hebben er toe geleid dat er nu een plan voor de duur van één jaar voor u ligt.

Herindelingen

In de Politiewet is opgenomen dat de gemeenteraad één keer in de vier jaar de doelen vaststelt die de gemeente nastreeft op het gebied van de veiligheid door de handhaving van de openbare orde en hulpverlening van de politie². Bij de meeste gemeenten in Noord-Nederland is het totstandkomingsproces van het gemeentelijke meerjarenbeleid veiligheid gekoppeld aan de cyclus van de gemeenteraadsverkiezingen. De bijzondere omstandigheid in Noord-Nederland is dat deze niet alleen op 21 maart, maar ook in bv november van 2018 plaatsvinden, gezien de gemeentelijke herindelingen in de eenheid. Veel gemeenten doorlopen in 2018 de procedure om in dat jaar de gemeenteraad een lokaal veiligheidsbeleid te laten vaststellen voor de periode 2019-2022.

Regionaal beleidsplan

In ditzelfde jaar (2018) zou parallel hieraan ook het proces om te komen tot een opvolgend Regionaal Beleidsplan Noord-Nederland gaan lopen. Voorafgaand aan de vaststelling van een plan dienen de gemeenteraden door de burgemeester te worden gehoord over het ontwerpplan³. De gedachte hierachter is dat het regionaal beleidsplan een samenbundeling is van enerzijds voor de eenheid relevante doelen en thema's vanuit de landelijke veiligheidsagenda en de beleidsdoelstellingen van het Openbaar Ministerie, maar anderzijds en vooral ook van de (boven-) lokale veiligheidsthema's die door de diverse gemeenten binnen de regio worden voorgedragen. Op deze manier ontstaan afgestemde gemeenschappelijke thema's van waaruit bovenlokaal een beroep op de politie wordt gedaan. Voor het RBP 2019 wordt van deze procedure (deels) afgeweken.

Kortom: beide cycli zijn door bovengenoemde ontwikkelingen niet langer op elkaar afgestemd. Hier is in het RBPO van 2 november 2017 over gesproken en men heeft ingestemd om het RBP met een jaar uit te stellen om zodoende deze mismatch in deze cyclus te doorbreken. Met als doel dat de cyclus van het RBP is afgestemd op die van het bevoegd gezag.

De manier waarop het RBP tot stand komt wordt in de wet niet voorgeschreven, zodat er ruimte is voor maatwerk. In de wet zijn geen vormvereisten gesteld aan het RBP, wel schrijft de Politiewet twee zaken voor die het in ieder geval moet bevatten⁴. Het gaat daarbij om de beleidsdoelstellingen in de landelijke veiligheidsagenda en de verdeling van de beschikbare politiesterke.

Landelijke Veiligheidsagenda

Zoals aangegeven betreft het eerste de regionale doelstellingen ter verwezenlijking van de landelijke beleidsdoelstellingen zoals vastgesteld door de Minister, opgenomen in de Veiligheidsagenda (VA). Deze is tot op heden echter nog niet beschikbaar, hierover vinden nog de nodige gesprekken plaats tussen het ministerie van Justitie en Veiligheid, het Openbaar Ministerie, de Politie en de regioburgemeesters. Men beraadt zich in verschillende gremia nog op wat voor type agenda dit zou moeten zijn: een die gericht is op de (verdere) organisatieontwikkeling van de politie of een die beleidsdoelstellingen bevat, al dan niet kwantitatief geformuleerd. De regioburgemeesters hebben aangegeven dat zij graag zouden zien dat het aantal nationale prioriteiten beperkt blijft. Een nationale

¹ Artikel 39, lid 1, Politiewet 2012

² Artikel 38b, lid 1, Politiewet 2012

³ Artikel 38b, lid 2, Politiewet 2012

⁴ Artikel 39, lid 1, Politiewet 2012

veiligheidsagenda zou alleen die thema's moeten bevatten waar een ieder van overtuigd is dat een landelijke gecoördineerde aanpak nodig is (zoals bij cybercrime). In de gezagsdriehoek wordt vervolgens bepaald of een nationaal aangewezen prioriteit in de betreffende gemeente(n) van het basisteam ook daadwerkelijk speelt en welke aanpak daarbij past. Door terughoudend te zijn bij het stellen van nationale prioriteiten en ruimte te laten aan de gezagsdriehoek wordt er ruimte gecreëerd voor de lokale prioriteiten van het bevoegd gezag en kan het gezag, zowel in kleine als in grote gemeenten, haar rol optimaal vervullen. Een gedachtelijn die door de keuze van de RBPO-leden om deze cycli op elkaar af te stemmen, wordt ondersteund. Uiteraard worden de landelijke veiligheidsdoelen zodra deze kenbaar worden gemaakt door middel van de veiligheidsagenda opgenomen in het RBP van de eenheid.

Sterkteverdeling

In de tweede plaats schrijft de Politiewet⁵ voor dat de verdeling van de beschikbare politiesterkte, waaronder de beschikbare wijkagenten, in het plan dient te worden opgenomen. Ook dit is onderwerp van gesprek op landelijk niveau. Onderdeel van deze discussie zijn de gronden waarop de sterkte opnieuw over de eenheden wordt verdeeld. Zoals bekend hanteren we in de eenheid Noord-Nederland een eigen verdeelsystematiek die toegepast wordt om de verdeling *binnen* de eenheid tot stand te laten komen. Dit instrument voor sterkteverdeling is in het RBPO in 2013 vastgesteld en gaat uit van de relatieve werklast van de basisteams. In de vergadering van september 2015 is deze geactualiseerd.

Samenvattend

Zo beschouwd zijn een aantal belangrijke ingrediënten om tot een nieuw *meerjarig* regionaal beleidsplan voor de eenheid te komen niet voorhanden. Met in het achterhoofd het in november reeds genomen besluit om dit nieuwe plan met een jaar uit te stellen, ligt het voor de hand om over te gaan tot een 1-jarig RBP voor 2019. Het jaar 2019 is dan te beschouwen als een tussenjaar in opmaat naar een meerjarig RBP voor 2020 en verder. Dit past binnen de kaders van de wet, sluit aan bij de actuele situatie en is in lijn met onze wens om een dergelijk plan van onderop tot stand te laten komen.

Een ontwikkeling die ook de commissie Kijken in haar evaluatierapport schetst; waar bij aanvang van het nieuw bestel de beleidsplannen in de eenheden een hoog ritueel karakter hadden, zonder veel betekenis voor (de sturing van) het werk, lijkt dit nu te veranderen. Er is meer samspraak met bestuur, OM en andere partners in de totstandkoming van de plannen, ook is er meer sprake van een bottom-up element.

Om invulling te geven aan het hierboven genoemde zullen de prioriteiten zoals reeds vastgesteld in het RBP van 2015-2018, en welke mede o.b.v. een inventarisatie vanuit de afzonderlijke gemeenten bepaald, ook voor 2019 gehanteerd worden. Voor de punten waar sprake is van een kwantificering in doelen en/of ambities geldt dat deze hun basis vinden in de huidige veiligheidsagenda welke loopt tot en met 2018. Voor 2019 willen we de focuspunten behouden, maar de kwantificering loslaten.

Verder kan het jaar 2018 gebruikt worden om gezamenlijk te bezien wat voor type plan wij graag zouden willen. Hiertoe zal ambtelijk een uitvraag gedaan worden, zodat er een discussienotitie aan het RBPO kan worden voorgelegd. Te denken valt bijvoorbeeld aan de vraag welke reikwijdte in de tijd gezien als wenselijk wordt beschouwd door gemeenten, het Openbaar Ministerie en Politie en op welke wijze deze haar sturingswaarde behoudt.

⁵ Artikel 39, lid 1, Politiewet 2012

2. Regionaal beleidsplan 2019

Onze ambitie was en is dat Noord-Nederland veilig is voor onze inwoners, bedrijven en bezoekers. Veiligheid komt niet vanzelf en is voor veel mensen een belangrijk thema. Tijdens de gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart 2018 is dit ook weer gebleken, omdat het voor veel kiezers één van de belangrijkste verkiezingsthema's was. Samenwerken op dit thema is van groot belang, juist omdat het veilig houden van een buurt, stad of dorp een verantwoordelijkheid is van iedereen; van politie, OM en burgemeester of minister, tot onderwijzers, ouders en sportverenigingen. In het RBP van 2015 – 2018 stond dan ook het volgende citaat:

“Samenwerking levert meer op dan wanneer we afzonderlijk op eigen kracht onveiligheid en criminaliteit aanpakken.”

Dat blijft ook voor het RBP Noord-Nederland 2019 een belangrijk uitgangspunt. Niet alleen vanwege de veelheid aan instanties, organisaties en personen die een rol spelen bij de aanpak van (on)veiligheid, maar ook om dat problemen in het kader van veiligheid zich niet aan grenzen houden.

We zien dat gemeenten in de aanpak van veiligheidsproblemen veelvuldig samenwerken. Dat is ook nodig. Ten eerste omdat het delen van kennis en bundelen van capaciteit meer oplevert dan de inspanningen van gemeenten afzonderlijk. Ten tweede kan samenwerking voorkomen dat een gemeente zelf het wiel uitvindt terwijl andere gemeenten wellicht al beproefde oplossingen hebben gevonden voor hetzelfde probleem. Ten derde is samenwerking gewenst omdat onveiligheid zich doorgaans weinig aantrekt van gemeentegrenzen. Veel lokale problemen strekken zich uit tot buiten de eigen grens of hebben waterbedeffecten bij buurgemeenten.

Samenwerking met andere veiligheidspartners is ook geboden. We zien dat gemeenten, justitie en politie elkaar steeds meer aanvullen. De nationale schaal waarop politie en OM zijn georganiseerd biedt in dit kader voordelen: landelijke deskundigheid kan worden aangewend voor lokale problemen. En bij grote zaken of calamiteiten kan capaciteit uit andere basisteams, districten of zelfs uit het land worden aangetrokken. Tot slot beschikt iedere veiligheidspartner over eigen specifieke informatie. Het bij elkaar brengen daarvan heeft meerwaarde en geeft beter zicht op problemen die er spelen en prioriteiten die gesteld moeten worden.

Kortom: om onze ambities te realiseren, zijn we afhankelijk van elkaar. De veiligheidspartners werken intensief samen, willen dat in 2019 blijven doen en zoeken verbinding met burgers, bedrijven en organisaties bij de aanpak van onveiligheid en overlast in de eigen leefomgeving.

Hoe willen we dit realiseren?

De veiligheidspartners maken afspraken op de gezamenlijke prioriteiten. Het regionaal beleidsplan Noord-Nederland 2019 geeft hiervoor de kaders aan. Om doelen te bereiken en de effectiviteit van de aanpak te vergroten, gaan we, net als in het vorige plan, uit van:

- dat wat lokaal kan, doen we lokaal en dat wat regionaal beter kan, pakken we samen op;
- politiek primaat voorop: inzet op lokale prioriteiten (raden) en landelijke (minister);
- aantoonbare impact: niet de inspanning telt, maar het resultaat;
- voelbaar (daders), herkenbaar (slachtoffers) en merkbaar (de samenleving);
- lokale contextgedreven veiligheidsaanpak;
- onderhouden en uitbouwen van een brede veiligheidscoalitie.

Strategische uitgangspunten

Samenwerkingscoalitie en maatwerk

Om aan onze ambitie nog verder invulling te geven wordt de brede samenwerkingscoalitie verder uitgebouwd. Maatwerk is nodig, maar we maken in Noord-Nederland samen heldere afspraken over wat we wel en niet tolereren in onze samenleving. Dit vanuit het perspectief van één overheid.

Uitgangspunt is en blijft dat regionale en landelijke prioriteiten aanvullend en ondersteunend zijn aan de lokale prioriteiten die in het veiligheidsbeleid worden vastgesteld. Toch vereist de aanpak van onveiligheid zoals gezegd ook maatwerk. De gemeenteraden bepalen in een meerjarig integraal veiligheidsplan de lokale prioriteiten en doelen. Dit vraagt om goede lokale veiligheidsanalyses en een stevige informatiepositie die samen met de veiligheidspartners opgebouwd moeten worden.

De ambitie voor 2019 is dat gemeenten samen met de veiligheidspartners werken aan optimale lokale veiligheidsanalyses en een stevige informatiepositie zodat lokaal toegesneden veiligheidsprioriteiten kunnen worden gesteld en uitgevoerd. Dit betekent dat de politie actuele gemeentelijke gebiedsscans aanlevert en dat gemeenten deze aanvullen met informatie uit interne en externe informatiebronnen ten behoeve van het lokale veiligheidsbeeld. Tot slot hebben alle gemeenten een actueel door de gemeenteraad vastgesteld integraal veiligheidsplan. De gemeenteraden worden jaarlijks geïnformeerd over de voortgang en de behaalde resultaten.

Prioriteiten

Deze samenwerking is de afgelopen jaren toegespitst op een aantal gezamenlijk vastgestelde prioriteiten, die zowel aansluiten op de landelijke veiligheidsagenda als de lokale prioriteiten. In 2019 wordt op deze thema's voortgeborduurd en vooruitgekeken naar ontwikkelingen die van invloed zijn op de periode 2020 en verder. Dit leidt tot de vaststelling dat de geprioriteerde veiligheidsthema's voor 2019 gelijk zijn aan die van de voorgaande jaren:

- Jeugd en veiligheid;
- Geweld;
- Woninginbraken;
- Grootschalige incidenten en evenementen;
- Georganiseerde criminaliteit (ondermijning).

Daarnaast is er een aantal onderwerpen dat zich door de jaren heen heeft gemanifesteerd waarvoor in 2019 (en verder) extra aandacht of gezamenlijke inzet noodzakelijk is. Het gaat daarbij over onderwerpen als cybercrime en terrorismedreiging, zoals deze ook in de notitie Tussenstand Regionaal Beleidsplan Veiligheid 2015-2018 door de leden van het RBPO zijn vastgesteld.

Alcohol- en drugsgebruik en sociale problematiek

In het vorige beleidsplan werd reeds geconstateerd dat bij veel van de genoemde prioriteiten, alcoholgebruik en drugsgebruik, maar ook sociale problematiek een rol spelen. Ook in 2019 is dit het geval en wordt daarbij ingezet op een aantal specifieke zaken, zoals het centraal stellen van slachtoffers, de persoonsgerichte aanpak (PGA) en bestuursrechtelijke aanpak. Tenslotte zullen het RIEC en haar partners zich in 2019 volop inzetten op de aanpak van ondermijning. De ambitie voor 2019 is in de eerste plaats het tegengaan van alcohol- en drugsgebruik. Veel gemeenten beschikken al over alcoholpreventiebeleid voor jongeren. Het uitvoeren daarvan vraagt om goede integrale samenwerking en verbinding tussen het zorg- en veiligheidsdomein, ook als er sprake is van alcohol- en drugsgebruik bij incidenten, zodat een gerichte aanpak mogelijk is.

De overlast waarachter een bredere sociale en psychiatrische problematiek schuil gaat, vraagt in de komende periode intensieve gezamenlijke aandacht. De sleutel tot de oplossing ligt met name in zorg en hulpverlening vanuit een persoons- of systeemgerichte en bovenal integrale benadering. Gemeenten vanuit hun taak in het sociaal domein (zorg, werk en inkomen en jeugdzorg) in samenwerking met politie en OM (strafrecht) maar ook gefinancierde hulpverlening door zorginstellingen. De nieuwe wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg biedt daarvoor een nieuwe basis waarmee meer verplichte zorg mogelijk wordt en die ook buiten een instelling opgelegd kan worden.

Slachtoffer centraal

Onze inspanningen zijn gericht op het voorkomen dat inwoners slachtoffer worden van criminaliteit, maar als iemand toch slachtoffer wordt, hebben we hier veel aandacht voor. De ambitie voor 2019 is dat de belangen van slachtoffers centraal staan. Dit vraagt dat rechten en bejegening van slachtoffers in onze werkwijzen en ketenbenadering verankerd zijn. Dit betekent concreet dat de politie slachtoffers altijd doorverwijst naar Slachtofferhulp Nederland, dat de informatieverstrekking aan slachtoffers pro-actief is, dat slachtoffers altijd in de gelegenheid worden gesteld hun wensen in het strafproces kenbaar te maken en dat de focus nog meer komt te liggen op slachtofferzorg.

Persoonsgerichte aanpak

Bijna de helft van het aantal ex-gedetineerden gaat binnen 2 jaar opnieuw in de fout. Deze recidive moeten we zien te doorbreken. Een persoonsgerichte aanpak (PGA) blijkt hierin effectief te zijn en leidt tot minder recidive, een betere resocialisatie en daling van criminaliteit en overlast. De PGA houdt in dat de veiligheidspartners samen zorgen voor maatwerk: op de persoon afgestemde straf en interventies, eventueel met dwang en drangmaatregelen. De PGA richt zich op een brede doelgroep, zoals veelplegers, plegers van high impact crimes, criminele of ernstig overlastgevende jongeren en ex-gedetineerden.

De ambitie voor 2019 is door een persoonsgerichte sluitende aanpak recidive te voorkomen en zo een daling van criminaliteit en overlast te bereiken. De meerwaarde van de PGA zal vooral een integrale aanpak moeten zijn met een gecombineerde inzet van strafrecht, bestuursrecht, civielrecht, bestuurlijke sancties, maar ook zorg. Dit vraagt om een goede informatiedeling en de focus op hotspots en hotshots zodat gerichte persoonsgerichte maar ook groepsgerichte interventies mogelijk zijn. De vernieuwde aanpak jeugdgroepen is hiervan een voorbeeld.

Bestuursrechtelijke aanpak

Burgemeesters hebben de afgelopen jaren meer bevoegdheden gekregen om overlast in stad en dorp aan te pakken en daarmee de openbare orde te handhaven. Het gaat dan om noodbevelen en noodverordeningen, de wet MBVEO (bestrijding (voetbal)overlast), de wet Victoria, 13b Opiumwet (aanpak woonoverlast en/of drugsoverlast en -handel), wet Bibob en bestuursdwangmaatregelen jegens prostitutiepanden, kamerverhuurpanden, coffeeshops, cafés en evenementen. Relatief nieuw is de Wet aanpak woonoverlast waarbij de burgemeester gericht kan ingrijpen bij ernstige overlast en asociaal gedrag in een buurt. Op basis van politie-informatie en uitgewerkte beleidsregels en handhavingsarrangementen kunnen burgemeesters adequaat invulling geven aan hun verantwoordelijkheden.

De ambitie voor 2019 is dat alle gemeenten in Noord-Nederland de kennis en expertise in huis hebben om het bestuursrechtelijk instrumentarium effectief in te zetten. Evenals in 2018 werken politie en OM met duidelijke bestuurlijke rapportages zodat burgemeesters goed voorbereid invulling kunnen geven aan hun verantwoordelijkheden. Ook worden handhandhavingsarrangementen opgesteld of aangepast daar waar dat nog niet is gebeurd. De veiligheidshuizen zoeken meer aansluiting bij het sociaal domein. Daar waar dit nog niet het geval is, wordt in 2019 nagegaan op welke wijze de nieuwe Wet aanpak woonoverlast behulpzaam kan zijn voor gemeenten.

Noordelijke vertaling landelijke veiligheidsthema's en actuele ontwikkelingen

Zoals aangegeven behoort dit plan ook de beleidsdoelstellingen zoals vastgesteld door de minister, de veiligheidsagenda, te bevatten. De thema's die in de huidige agenda zijn opgenomen zijn high impact crimes, ondermijnende criminaliteit, cybercrime, fraude en kinderporno. Deze agenda loopt tot en met 2018 en zoals reeds benoemd is het proces om te komen tot nieuwe landelijke beleidsdoelstellingen startende, waardoor er op dit moment geen nieuwe agenda voorhanden is. Kijkend naar de huidige ontwikkelingen in de samenleving is het voor de thema's cybercrime, personen met verward gedrag, terrorismedreiging en ondermijning onverminderd van belang om daar blijvende aandacht voor te

behouden en waar mogelijk vanuit een gezamenlijke aanpak in te acteren. Deze thema's zijn ook in de afzonderlijke reeds vastgestelde jaarverslagen en de Tussenstandnotitie bekrachtigd.

Aanpak ondermijnende criminaliteit

De aanpak van ondermijnende criminaliteit staat hoog op landelijke agenda. Met de komst van het nieuwe regeerakkoord worden hiervoor zowel structurele als incidentele middelen beschikbaar gesteld. Aan de kaders wordt momenteel nog gewerkt, maar deze middelen zijn onder meer bedoeld om de regionale integrale aanpakken te versterken, ook in Noord-Nederland. In het vorige regionaal beleidsplan is, mede ingegeven vanuit de landelijke veiligheidsagenda, ondermijning als geprioriteerd thema vastgesteld. Er is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het vergroten van de bewustwording en het verbeteren van de informatiepositie. In 2018 is een start gemaakt met het opstellen van geografische ondermijningsbeelden. In 2019 zal dit proces worden voortgezet.

Aanpak Cybercrime

Door de digitalisering van de samenleving verschuift de criminaliteit zich gaandeweg van de fysieke wereld naar de digitale wereld. Dat leidt tot een toename van digitale criminaliteit ('oudewetse' criminaliteit die een nieuwe impuls heeft gekregen door de opkomst van computer-technologie) en cybercrime (criminaliteit met ICT als middel én doelwit), ook in de regio Noord-Nederland. Vandaar de keuze om de aanpak van cybercrime in 2019 als regionaal speerpunt op te nemen en niet alleen maar als landelijk veiligheidsthema te benoemen. Daarvoor zijn de volgende gemeenschappelijke doelstellingen geformuleerd:

- Het terugdringen van cybercrime door burgers en bedrijven bewust te maken van de gevaren van cybercrime en hen te stimuleren om preventieve maatregelen te treffen.
- Intensivering van een integrale aanpak van cybercrime, waarbij ook wordt gekeken naar:
 - de bevoegdheden van de burgemeester bij online verstoringen van de openbare orde;
 - de mogelijkheden om met behulp van private partijen alternatieve interventies in te zetten.
- Betere bescherming van de overheidsinfrastructuur door per gemeente de grootste risico's ten aanzien van cybercrime in kaart te brengen. Deze risicoanalyse kan als input dienen voor preventieve acties en rampenoefeningen.

Personen met verward gedrag

De politie pleegt veel inzet op een toenemend aantal incidenten met personen met verward gedrag, terwijl in een aantal gevallen hulpverlening meer op zijn plaats is. Bovendien gaat dit ten koste van de reguliere politietaken. Onder bestuurlijk portefeuillehouderschap zijn in alle provincies brede initiatieven ontwikkeld om tot een sluitende en duurzame aanpak van zorg en ondersteuning van personen met verward gedrag te komen. Elke provincie kent daarin zijn eigen aanpak, accenten en tempo, passend binnen hun eigen context. Dit maakt wel dat het onderwerp onder de aandacht moet blijven alvorens gesteld kan worden dat de inzet van de politie ten gunste van deze doelgroep teruggebracht is naar een reëel niveau. Die sluitende aanpak moet in 2018 worden opgeleverd. In 2019 zullen de resultaten hiervan dan ook zichtbaar moeten worden.

Dreiging terroristische aanslag

In de afgelopen jaren is de dreiging van terroristische aanslagen op Westerse doelen sterk toegenomen. Dit heeft in de preparatiefase grote gevolgen voor de capaciteit van politie-eenheden. Denk daarbij aan de inzet van CTER-infocellen, en extra aandacht bij bijvoorbeeld de voorbereiding van en handhaving tijdens (grootschalige) evenementen. De recente aanslagen in de ons omringende landen bevestigen de noodzaak om onverminderd alert te blijven vanuit het realisme dat dit een grote impact heeft/kan hebben, ook in Noord-Nederland.

3. Verdeling formatie eenheid Noord-Nederland

Artikel 39 van de Politiewet schrijft voor dat het regionaal beleidsplan vastlegt hoe de voor de eenheid beschikbare politiesterkte is verdeeld over de organisatorische onderdelen. Daarbij wordt ook de sterkte voor wijkagenten vermeld. Bedoeld is de planmatig beoogde verdeling van de sterkte. In het beheer van de Nationale Politie wordt betreffende sterkte aangeduid met de term formatie. De formatie is het vertrekpunt voor sturing op de feitelijk te realiseren personele bezetting.

Net als de voorgaande regionaal beleidsplannen voor de eenheid bevat het Regionaal Beleidsplan 2019 twee bijlagen met gegevens over de verdeling van de formatie over de organisatorische onderdelen:

- Bijlage 1 geeft de verdeling van de beschikbare formatie over de hoofdonderdelen van de eenheid
- Bijlage 2 geeft de verdeling van de formatie voor de basisteams en de districtsrecherche over elk van de basisteams en de afdelingen districtsrecherche. De verdeling over de basisteams vermeldt ook de sterkte voor wijkagenten.

De bijlagen geven de formatie voor volledig opgeleide medewerkers en de formatie voor aspiranten. Bijlage 1 geeft ook de formatie voor niet-operationele taken.

Bijlage 1: verdeling formatie over de hoofdonderdelen

De volgende wijzigingen zijn verwerkt ten opzichte van de overeenkomende bijlage in het bestaande Regionaal Beleidsplan 2015 – 2018:

- *Bijdrage voor individuele beoordeling slachtoffers*
De formatie voor de eenheid is per 1 januari 2018 met 10,9 fte versterkt uit een bijdrage van het ministerie van JenV van landelijk 124 fte voor het invulling geven aan individuele beoordeling van slachtoffers. Het doel is dat bij het opnemen van aangifte kwetsbaar slachtofferschap wordt getraceerd, als beoogd in de betreffende EU-richtlijn. De bijdrage schrijft voor dat zij is bestemd voor medewerkers in de basisteams die als hoofdtak het opnemen van aangiften hebben (Medewerker Intake & Service).
- *Formalisering selectie- en coördinatiecentrum ZSM*
Per 1 januari 2018 is een nieuwe afdeling ZSM ingevoegd. Dit betreft een formalisering van het sinds 2014 feitelijk bestaande selectie- en coördinatiecentrum voor de werkwijze ZSM bij het afhandelen van zaken van veel voorkomende criminaliteit. De nieuwe afdeling heeft een formatie van 31,5 fte. Zij werkt voor de hele eenheid en is vanwege de locatie van het werk (Groningen) beheersmatig ondergebracht in het district Groningen.
- *Ruimte maken voor nieuwe onderdeel ZSM*
In de formatie is ruimte gemaakt voor het nieuwe organisatorische onderdeel ZSM. ZSM is een innovatie in het werk van de basisteams en de districtsrecherche. Het ligt daarom in de rede dat vooral in de formatie voor deze onderdelen ruimte wordt gevonden voor het nieuwe organisatorische onderdeel. Gezien hun ondersteunende taak naar de basisteams en de districtsrecherche zijn ook de flexteams in deze afweging betrokken. Concreet is 10,5 fte benut uit het volume voor de basisteams, 5 fte uit het volume voor de districtsrecherche en 15 fte uit het volume voor de flexteams. Een al bestaande reservering van 5,5 fte voor het onderdeel ZSM die was ondergebracht in de afdeling Districtsrecherche Groningen is overgeheveld naar de formatie voor de nieuwe afdeling ZSM. Tot slot is 3 fte ruimte gevonden in de formatie voor de afdeling Infrastructuur binnen de dienst DROS;
- *Dekking vinden voor grotere salarislust per fte*
Het totaal van de wijzigingen gericht op ruimte maken voor de nieuwe afdeling ZSM telt op tot 39 fte. Dat is 7,5 fte meer dan de benodigde 31,5 fte voor de nieuwe afdeling. De extra geschrapte plaatsen dekken af dat de nieuwe afdeling ZSM in hoofdzaak functies heeft op hbo-niveau (schaal 10), en daarmee een belangrijk hogere salarislust per fte kent dan de in hoofdzaak mbo-plaatsen

met meest schaal 6 waarin ruimte is gezocht. De verkleining met 7,5 fte van de formatie voor de eenheid compenseert aldus de kosten van de gestegen salarislast per fte.

De formatie voor de eenheid is 3,4 fte groter geworden. Dit is het saldo van de toevoeging van 10,9 fte voor individuele beoordeling van slachtoffers en een verkleining met 7,5 fte voor bekostiging van de hogere salarislast per fte door de invoeging van de nieuwe afdeling ZSM.

Bijlage 2: verdeling formatie voor basisteams en districtsrecherche

De volgende wijzigingen zijn verwerkt ten opzichte van de overeenkomende bijlage in het bestaande Regionaal Beleidsplan 2015 – 2018:

- *Besluit RBPO september 2015 over gegevensactualisatie*
Het RBPO heeft in september 2015 besloten over de toepassing van een actualisatie van gegevens in het instrument van de eenheid voor verdeling van formatie over de basisteams. Dit resulteerde in beperkte mutaties per basisteam. Een belangrijke mutatie was er voor het basisteam Leeuwarden (+ 9 fte), mede het resultaat van herstel van een vergissing voor dit team in de verdeling bepaald in 2013.
- *Toevoeging formatie voor individuele beoordeling slachtoffers*
De toevoeging van 10,9 fte voor individuele beoordeling van slachtoffers is conform voorschrift toegedeeld aan het aantal plaatsen voor de functiegroep Intake & Service (functie Medewerker Intake & Service). De plaatsen zijn vooreerst volledig rekenkundig over de basisteams verdeeld naar hun aandeel in de aangiffen die volgens het dienstverleningsconcept van de politie worden opgenomen door het basisteam. Een gevolg is dat het aantal formatieplaatsen per basisteam voor dit moment geen veelvoud meer is van 0,5 fte. Dit kan bij latere integratie met het totaal van de formatie voor Intake & Service worden hersteld.
- *Gemeentelijke herindelingen 2018 en 2019*
Gemeentelijke herindelingen in 2018 en 2019 in de provincies Fryslân en Groningen hebben gevolgen voor de formatie van basisteams:
 - Wijziging van het geografische werkgebied van een basisteam wijzigt de relatieve werklast van het team zoals deze wordt berekend door het instrument van de eenheid voor verdeling van formatie over de basisteams. Het resultaat is een gewijzigd aantal formatieplaatsen voor algemene uitvoering in het team;
 - Wijziging van het aantal inwoners in het werkgebied van het basisteam wijzigt de toedeling van plaatsen voor de functie wijkagent.Deze wijzigingen zijn verwerkt, inclusief de doorwerking ervan in het aantal plaatsen voor functies voor onder meer operationele sturing, werkvoorbereiding en Intake & Service.
- *Actualisering formatie wijkagenten*
De formatie voor wijkagenten was nog gebaseerd op het aantal inwoners per gemeente op 1 januari 2011. Dit is gewijzigd in een basering op het aantal inwoners in het laatste jaar met definitieve CBS-gegevens, concreet het aantal inwoners op 1 januari 2017. In beide gevallen is het aantal inwoners verhoogd met 4.000 niet-GBA-ingeschreven arbeidsmigranten in en rond het Eemshavengebied (basisteam Ommelanden Noord). De totale formatie voor wijkagenten wijzigt als volgt:
 - Het aantal inwoners in 2011 (1.721.729) leidde in 2013 rekenkundig tot 344,3 fte formatie voor wijkagenten. Afronding op een veelvoud van 0,5 fte gaf als resultaat 344,5 fte
 - Het aantal inwoners in 2017 (1.726.247, een toename met 4.518) leidt rekenkundig tot 345,2 fte formatie voor wijkagent. Afronding op een veelvoud van 0,5 fte geeft als resultaat 345,0 fte.Zowel in de bestaande als in de nieuwe formatie is de formatie voor wijkagenten 1 fte groter dan hiervoor genoemd, door toevoeging van de wijkagent Ter Apel in verband met een cumulatie van opvangcentra voor asielzoekers in en rond deze plaats (werkgebied basisteam Ommelanden Oost).
Waar gemeentelijke herindeling het werkgebied van het basisteam wijzigt, en daarmee het aantal inwoners in het werkgebied, wijzigt ook het aantal wijkagenten per basisteam. In district Fryslân

betreft dit de basisteams Noordwest Fryslân, Noordoost Fryslân, Sneek en Leeuwarden. In het district Groningen betreft dit de basisteams Ommelanden West, Ommelanden Noord en Groningen Noord.

Daarnaast zijn er wijzigingen door een toename of afname van het aantal inwoners in gemeenten binnen het werkgebied. De belangrijkste toename is er in de gemeente Groningen (+ 12.645 inwoners), die samen met groei in de gemeente Haren (+ 1.055 inwoners) het aantal wijkagenten voor de drie betreffende teams met ca. 2 fte doet groeien, naast de ca. 1,5 fte groei door toevoeging door gemeentelijke herindeling van de gemeente Ten Boer. Voor enkele basisteams zonder wijziging van het werkgebied door gemeentelijke herindeling zijn er wijzigingen in het aantal plaatsen voor wijkagenten ter grootte van +/- 0,5 fte. Voor de basisteams Ommelanden Oost, Ommelanden Midden en Zuidoost Drenthe daalt het aantal plaatsen voor wijkagenten elk met 0,5 fte. Voor het basisteam Noord Drenthe stijgt het aantal plaatsen voor wijkagent met 0,5 fte. Voor overige basisteams is het aantal inwoners vrijwel constant gebleven, en blijft het aantal plaatsen voor wijkagenten gelijk.

De bijlage legt een sterkteverdeling vast die opbouwt in drie opeenvolgende stappen. De achtergrond is als volgt. Het RBPO heeft in 2013 een sterkteverdeling over de basisteams vastgesteld. Deze verdeling gaf enkele grotere mutaties ten opzichte van de verdeling in de formaties van de drie voormalige regiokorpsen. Uit oogpunt van geleidelijke invoering werd afgesproken dat de nieuwe sterkteverdeling in drie stappen wordt ingevoerd. In elk van de stappen wordt 1/3 van de daalopdracht voor de teams met een daalopdracht gerealiseerd, met een minimum van 3% daling per stap. Tegenover deze stapsgewijze daling voor de teams met een daalopdracht staat een stapsgewijze stijging voor de teams met een stijgbelofte. Eindstap 3 wordt vastgelegd als de beoogde formatie voor de eenheid. De geleidelijke invoering zou in totaal maximaal 4 jaar nemen (2014 – 2017), met dien verstande dat de stappen 2 en 3 worden gezet na afronding van een evaluatie van het instrument voor verdeling van formatie over de basisteams. Deze evaluatie is nog niet verricht.

De formatie voor de basisteams bevat 10 fte voor asieltaken. Dit betreft de handhaving van de openbare orde in verband met de aanwezigheid van een of meer opvangcentra voor asielzoekers in het werkgebied. De toedeling van deze formatie is gebaseerd op de opvangcentra en hun capaciteit in 2012. Dat is niet meer de actuele situatie. Opvangcentra en hun capaciteit is een sterk dynamisch gegeven. Per periode van 1, 2 of 3 jaar kunnen er wijzigingen zijn, zowel in de totale opvangcapaciteit in heel Noord-Nederland, als wat betreft de concrete locatie van de centra. Dit geeft een onvoldoende stabiele basis voor het volgen ervan in de formatie. Dit was ook de conclusie in het RBPO van september 2015, bij de besluitvorming over de verwerking in de formatie van een actualisatie van gegevens in het instrument voor verdeling van formatie over de basisteams. Ook toen waren er wijzigingen te zien in de aanwezigheid van opvangcentra in de werkgebieden van de basisteams, en was dit een dynamisch gegeven. Besloten werd om de formatie voor asieltaken nog ongewijzigd te laten, maar wel te voorzien in een sterktemaatregel voor drie basisteams waarvoor de opvangcapaciteit in het werkgebied ten opzichte van 2012 met meer dan 1000 personen in opvang was gegroeid (Ommelanden Oost, Zuidoost Drenthe, Zuidwest Drenthe). De toen aangetroffen situatie is niet meer volledig actueel. De totale opvangcapaciteit in het werkgebied van de eenheid is ten opzichte van 2015 met 2000 personen gedaald. Deze daling zit vooral in de werkgebieden van de basisteams Zuidoost Drenthe (heeft 2 fte asielformatie) en Zuidwest Drenthe (heeft geen asielformatie). Het werkgebied van basisteams Sneek (heeft geen asielformatie) kent opvangcentra (in Balk en Sneek totale opvangcapaciteit 1100 personen) die er in 2015 nog niet waren. Een pad naar verwerking in de formatie vraagt een reflectie op de werklast verbonden aan de aanwezigheid van opvangcentra in het werkgebied. Deze is in het geval van reguliere asielzoekers beduidend kleiner dan volgens de sleutel uit een voormalig bekostigingsstelsel dat werd aangehouden in 2013. In het geval van aanmelders uit veilige landen is de overlast juist weer groter (basisteam Ommelanden Oost). De bedoelde reflectie gaat het kader van het nu voorliggende eenjarige regionaal beleidsplan te boven. De oplossing voor dit moment is dat conform het RBPO-besluit van september 2015 de politiefchef steeds de werklast beziet van de aanwezigheid van opvangcentra voor asielzoekers in het werkgebied van basisteams, en in de context van de feitelijk beschikbare sterkte voor het basisteam met het bestuur afstemming pleegt over mogelijk gewenste maatregelen op het gebied van sterkte.

Bijlage 1: Verdeling formatie over de hoofdonderdelen

Formatie in fte					
	OS wo	OS asp	OS tot.	NOS	totaal
Districten					
basisteam	1812,9	366,0	2178,9	16,0	2194,9
flexteams	45,0	40,0	85,0		85,0
districtsrecherche	263,0	20,0	283,0		283,0
selectie- en coördinatiecentrum ZSM	31,5		31,5		31,5
leiding en secretariaat	6,0		6,0	3,0	9,0
totaal districten	2158,4	426,0	2584,4	19,0	2603,4
Dienst Regionaal Operationeel Centrum					
meldkamer politie	73,0	1,0	74,0		74,0
leiding en secretariaat	1,5		1,5	1,0	2,5
totaal dienst	74,5	1,0	75,5	1,0	76,5
Dienst Regionale Recherche					
generieke opsporing	95,0	3,0	98,0		98,0
thematische opsporing	122,5		122,5		122,5
vreemdelingenpolitie	152,5	1,0	153,5		153,5
opsporingsondersteuning	208,7		208,7		208,7
leiding en secretariaat	2,0		2,0	1,0	3,0
totaal dienst	580,7	4,0	584,7	1,0	585,7
Dienst Regionale Informatieorganisatie					
informatieknoppunten	77,0		77,0		77,0
analyse en onderzoek	30,0	5,0	35,0		35,0
regionale informatie	76,0		76,0		76,0
inwinning	46,0		46,0		46,0
RID-WIV	16,0		16,0		16,0
Business Intelligence en Kwaliteit	2,0		2,0	5,0	7,0
leiding en secretariaat	2,0		2,0	1,0	3,0
totaal dienst	249,0	5,0	254,0	6,0	260,0
Dienst Regionale Operationele Samenwerking					
crisisbeheersing/evenementen/honden	52,0		52,0		52,0
infrastructuur	117,5		117,5		117,5
regionaal servicecentrum	75,0		75,0		75,0
arrestantentaken	144,0	4,0	148,0		148,0
coördinatie-taken/KC-taken	35,0		35,0	0,5	35,5
leiding en secretariaat	2,0		2,0	1,0	3,0
totaal dienst	425,5	4,0	429,5	1,5	431,0
Dienst Regionale Bedrijfsvoering					
planning en capaciteitsmanagement				39,0	39,0
leiding				1,0	1,0
totaal dienst				40,0	40,0
Staf					
politieprofessie	16,0		16,0	3,0	19,0
control			0,0	15,5	15,5
bestuursondersteuning	11,0		11,0	18,3	29,3
veiligheid, integriteit en klachten	12,0		12,0	12,0	24,0
communicatie			0,0	17,0	17,0
leiding	1,0		1,0		1,0
totaal staf	40,0	0,0	40,0	65,8	105,8
Regioleiding					
totaal leiding	4,0		4,0		4,0
Totaal regionale eenheid	3532,1	440,0	3972,1	134,3	4106,4

OS = formatie voor operationele taken, NOS = formatie voor niet-operationele taken

wo = formatie voor volledig opgeleide medewerkers, asp = formatie voor aspiranten (nog in opleiding)

Bijlage 2: Verdeling formatie voor basisteams en districtsrecherche

Weergegeven wordt de formatie voor operationele taken. Elk basisteam heeft daarnaast 1 fte voor secretariaat (niet-operationeel)

	stap 1		stap 2		formatie (stap 3)		
	vo	vo	vo	wv wijk	asp	totaal	
District Fryslân							
A1 Noordwest Fryslân	80,9	80,9	80,9	13,5	16,0	96,9	
A2 Noordoost Fryslân	131,0	131,0	131,0	25,0	27,0	158,0	
A3 Oost Fryslân	84,5	79,7	75,0	17,0	15,0	90,0	
A4 Zuidoost Fryslân	97,6	97,6	97,6	21,0	19,5	117,1	
A5 Sneek	142,9	140,3	136,8	28,0	27,5	164,3	
A6 Leeuwarden	163,0	163,0	163,0	26,5	33,0	196,0	
totaal basisteams	700,0	692,4	684,3	131,0	138,0	822,3	
districtsrecherche	n.v.t.	n.v.t.	81,0		7,0	88,0	
District Groningen							
B1 Ommelanden West	62,2	62,2	62,2	12,5	12,0	74,2	
B2 Ommelanden Noord	113,9	109,7	105,5	19,5	21,5	127,0	
B3 Ommelanden Oost	102,4	99,9	97,2	19,5	19,5	116,7	
B4 Ommelanden Midden	99,9	95,9	92,1	19,5	18,5	110,6	
B5 Groningen Zuid	85,5	90,5	95,6	16,5	19,5	115,1	
B6 Groningen Centrum	100,8	107,7	114,9	11,0	23,0	137,9	
B7 Groningen Noord	103,9	110,2	116,8	19,5	23,5	140,3	
totaal basisteams	668,5	676,1	684,3	118,0	137,5	821,8	
districtsrecherche	n.v.t.	n.v.t.	113,5		8,0	121,5	
District Drenthe							
C1 Noord Drenthe	137,9	137,9	137,9	31,5	28,0	165,9	
C2 Zuidoost Drenthe	155,1	155,1	155,1	33,0	31,5	186,6	
C3 Zuidwest Drenthe	151,4	151,4	151,4	32,5	31,0	182,4	
totaal basisteams	444,4	444,4	444,4	97,0	90,5	534,9	
districtsrecherche	n.v.t.	n.v.t.	68,5		5,0	73,5	
Eenheid Noord-Nederland							
totaal basisteams	1812,9	1812,9	1812,9	346,0	366,0	2178,9	
totaal districtsrecherche	n.v.t.	n.v.t.	263,0		20,0	283,0	

vo = formatie voor volledig opgeleide medewerkers, asp = formatie voor aspiranten (nog in opleiding)
- wijk = wijkagenten.

- Het RBPO heeft in 2013 een beoogde sterkteverdeling over de basisteams vastgesteld. Deze verdeling gaf enkele grotere mutaties ten opzichte van de verdeling in de formaties van de drie voormalige regiokorpsen. Uit oogpunt van geleidelijke invoering werd afgesproken dat de nieuwe sterkteverdeling in drie stappen wordt ingevoerd. De eindstap 3 werd in de afspraken vastgelegd als de beoogde formatie voor de eenheid. In eerste aanleg zou feitelijk worden gestuurd op een verdeling conform stap 1. De stappen 2 en 3 zouden worden gezet na afronding van een evaluatie van het instrument voor sterkteverdeling. Deze evaluatie is nog niet verricht.

Bijlage 3: Geografische kaart basisteams

